

COURSE DATA

Data Subject	
Code	40501
Name	Teaching innovation and introduction to educational research in the speciality of drawing
Cycle	Master's degree
ECTS Credits	6.0
Academic year	2020 - 2021

Study (s)

Degree	Center	Acad. Period	year
2024 - M.U. en Profesor/a de Educación Secundaria 09-V.1	Faculty of Teacher Training	1	Annual

Subject-matter

Degree	Subject-matter	Character
2024 - M.U. en Profesor/a de Educación Secundaria 09-V.1	9 - Teaching innovation and introduction to educational research in drawing	Optional

Coordination

Name	Department
ALONSO SANZ, MARIA AMPARO	95 - Didactics of Physical, Artistic and Music Education

SUMMARY

English version is not available

Como disciplina académica, la asignatura **Innovación Docente e Iniciación a la Investigación Educativa**, se integra en el currículo didáctico del Máster Universitario en Profesor/a de Educación Secundaria y forma parte de un módulo específico, junto con las materias *Aprendizaje y Enseñanza del Dibujo y Complementos para la Formación Disciplinar de la Especialidad de Dibujo*. Esta asignatura pertenece al Área de Conocimiento de Didáctica de la Educación Plástica.

El conjunto de estas materias constituye un referente formativo de especial relevancia para el perfil profesional del futuro profesor/a, puesto que aportan al estudiante una formación específica para su intervención en el proceso educativo de las correspondientes etapas formativas de la Educación Secundaria y proporcionan a éste un conocimiento para una enseñanza integradora y creativa. En esta materia se abordan y concretan los temas de estudio propios del Dibujo y de la Educación Plástica y Visual, en cuanto a conceptos, historia, análisis descriptivo, metodología, fuentes de conocimiento, métodos didácticos y teorías educativas sobre enseñanza-aprendizaje. Se proponen también los diferentes y más recientes enfoques que estudiosos y pedagogos han desarrollado en este campo. Se analiza el perfil del profesor y los distintos modelos docentes, así como la programación, estrategias y actividades, materiales didácticos y sistemas de evaluación del proceso de enseñanza-aprendizaje.

Junto con las demás asignaturas que configuran el módulo específico, pretende proporcionar al futuro profesor/a la formación necesaria para que sea capaz de llevar a cabo una proyección docente plenamente cualificada en el ámbito profesional. Que sea capaz de analizar e interpretar con criterio propio la realidad educativa en la que ha de ejercitarse su tarea docente. Esto implica ser consciente de su proyección social como profesional enseñante de temas específicos y también como educador dentro de un entorno complejo y cambiante que implica resolver problemas de manera eficaz y creativa. También ha de conocer el valor cultural que las enseñanzas artísticas aportan en otros contextos y su aplicación en situaciones cotidianas.

PREVIOUS KNOWLEDGE

Relationship to other subjects of the same degree

There are no specified enrollment restrictions with other subjects of the curriculum.

Other requirements

Cumplir los requisitos establecidos para el Máster de Profesor/a de Educación Secundaria en cuanto al acceso a la especialidad de Dibujo.

OUTCOMES

2024 - M.U. en Profesor/a de Educación Secundaria 09-V.1

- Saber aplicar los conocimientos adquiridos y ser capaces de resolver problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio.
- Be able to integrate knowledge and handle the complexity of formulating judgments based on information that, while being incomplete or limited, includes reflection on social and ethical responsibilities linked to the application of knowledge and judgments.
- Planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos que faciliten la adquisición de las competencias propias de las respectivas enseñanzas, atendiendo al nivel y formación previa de los/as estudiantes así como la orientación de los mismos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.

- Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación y evaluación educativas y ser capaz de diseñar y desarrollar proyectos de investigación, innovación y evaluación.
- Saber comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones ultimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades.
- Poseer habilidades de aprendizaje que permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
- Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de las materias de la especialidad.

LEARNING OUTCOMES

English version is not available

WORKLOAD

ACTIVITY	Hours	% To be attended
Classroom practices	19,00	100
Theory classes	19,00	100
Tutorials	4,00	100
Group work	4,00	100
Other activities	2,00	100
Attendance at events and external activities	2,00	0
Development of group work	8,00	0
Development of individual work	21,00	0
Study and independent work	21,00	0
Readings supplementary material	12,00	0
Preparation of evaluation activities	6,00	0
Preparing lectures	10,00	0
Preparation of practical classes and problem	10,00	0
Resolution of case studies	10,00	0
Resolution of online questionnaires	2,00	0
TOTAL	150,00	

TEACHING METHODOLOGY

English version is not available

EVALUATION

English version is not available

REFERENCES

Basic

- Esquinas, F., y Sánchez Zarco, M. (coords.) (2011). Dibujo: Artes Plásticas y Visuales. Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó.
- Marín Viadel, R. y Roldán, J. (2016). Ideas Visuales. Investigación Basada en Artes e investigación artística. Granada: Editorial de la Universidad de Granada.
- Martínez, R. A. (2007). La investigación en la práctica educativa: Guía metodológica de investigación para el diagnóstico y evaluación en los centros docentes. Madrid: Catálogo de publicaciones del MEC.
- Roldán J. y Marín Viadel R. (2012). Metodologías artísticas de investigación en educación. Málaga: Ediciones Aljibe.
- Sánchez, J. C. (2013). Métodos de investigación educativa. Punto rojo libros.
- Agirre, I. (2005). Teorías y prácticas en educación artística. Ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética. Barcelona: Octaedro.
- Calderón García, N., y Hernández, F. (2019). La investigación artística : un espacio de conocimiento disruptivo en las artes y en la universidad. Barcelona: Octaedro.

Additional

- Alcina, J. (1994). Aprender a investigar. Métodos de trabajo para la redacción de tesis doctorales. Madrid: Compañía Literaria.
- Arañó, J. C. (2003). La Investigación en las Artes Plásticas y Visuales. Sevilla: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Sevilla.
- Chordá, F. (2004). De lo visible a lo virtual. Una metodología del análisis artístico. Barcelona: Anthropos.
- Blaxter, L., Hugues, C., Tight, M. (2008). Cómo se investiga. Barcelona. Graó.
- Cañal De León, P. (Coord.) (2002). La innovación educativa. Madrid: Akal/Universidad Internacional de Andalucía.

- Carbonell, J. (2001). La aventura de innovar. El cambio en la escuela. Madrid: Morata.
- Carr, W. (1996). Una teoría para la educación. Hacia una investigación educativa crítica. Madrid: Morata.
- Hernández , F. (2007). Espigador@s de la cultura visual. Otra narrativa para la educación de las artes visuales. Barcelona: Octaedro.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2015). Educación artística y diversidad sexual. Valencia: Servicio Publicaciones de la Universidad de Valencia.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2017). Entornos informales para educar en artes. Valencia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Valencia.
- Hernández, F. (2006). Bases para un debate sobre investigación artística. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.
- Latorre, A. (2003). La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa. Barcelona: Graó.
- Marín Viadel, R. (editor) (2005). Investigación en Educación Artística. Temas, métodos y técnicas de indagación sobre el aprendizaje y la enseñanza de las artes y culturas visuales. Granada. Universidad de Granada.
- Huerta, R., Alonso-Sanz, A. y Ramón, R.(2019). De pelicula. Cine para educar en diversidad. Valencia: Tirant lo Blanch.
- Leavy, P. (Ed.) (2018). Handbook of Arts-Based Research. New York: Guilford Press.
- Hernández, F. (1997). Educación y cultura visual. Sevilla: Publicaciones M.C.E.P.
- Dewey, J. (2008). El arte como experiencia. Barcelona: Paidós.

ADDENDUM COVID-19

This addendum will only be activated if the health situation requires so and with the prior agreement of the Governing Council

1. Continguts

Es mantenen els continguts recollits en la guia docent original de la matèria.

2. Volum del treball i planificació temporal de la docència

Donada la modalitat híbrida de desenvolupament de la docència aprovada per la CCA del màster, s'incrementarà el temps de dedicació dels estudiants al desenvolupament de les activitats no presencials respecte al considerat en la guia docent original. D'aquesta manera, atès que l'estudiant assistirà al 50% de les classes presencials previstes en la guia original, el volum de treball no presencial s'incrementarà en 25 hores en estudi i treball autònom respecte al destacat en aquesta última, quedant distribuït en el seu conjunt de la següent manera:

Activitat / Hores / %Presencials

Pràctiques en aula 19 50

Classes de teoria 19 50

Tutorías regladas 4 50

Treballs en grup 4 50

Altres activitats 2 50

Assistència a esdeveniments i activitats externes 2 0

Elaboració de treballs en grup 8 0

Elaboració de treballs individuals 21 0

Estudi i treball autònom 46 0

Lectures de material complementari 12 0

Preparació d'activitats d'avaluació 6 0

Preparació de classes de teoria 10 0

Preparació de classes pràctiques i de problemes 10 0

Resolució de casos pràctics 10 0

Resolució de qüestionaris on-line 2 0

Total 175 -

3. Metodologia docent

Sempre respectant els principis bàsics destacats en la guia docent original, donat el model híbrid de docència basat en setmanes alternes plantejat per al primer quadrimestre del curs 2020-21, cada setmana la meitat dels alumnes del grup assistiran presencialment a les classes, mentre que l'altra meitat treballarà autònomament a distància/online desenvolupant les activitats i tasques preparades pel professorat. La setmana següent s'invertirà la dinàmica presencial/online entre ells. Addicionalment, es consideren dos aspectes complementaris: (a) S'especificarà un dia i hora concreta setmanal per a efectuar tutorías on-line per als qui cada setmana treballin de manera autònoma no presencial -al marge que el professorat compleixi amb els aspectes considerats en el programa de tutorías virtual de la UV-; (b) Les tasques i activitats desenvolupades pels estudiants de manera autònoma no presencial durant una setmana es posaran en comú en les classes presencials de la setmana següent.

Per al desenvolupament i supervisió de les activitats online s'utilitzaran les eines disponibles en Aula Virtual de la Universitat de València. Els materials corresponents es pujaran (i/o es proporcionarà un enllaç als mateixos) a l'Aula virtual, així com les activitats i les seves corresponents instruccions de realització. Entre els potencials materials docents a considerar per al desenvolupament d'activitats destaquen (1) documents de treball elaborats pel professorat, (2) enllaços a materials, lectures, vídeos i altres recursos web, (3) presentacions locutadas o amb informació complementària, (4) documents amb activitats i treballs/projectes a desenvolupar, així com (5) models que serveixin com a guia/orientació per al desenvolupament de treballs i informes.

Tal com es va indicar més amunt, encara que es manté el sistema de tutorías individuals a través del correu electrònic institucional de la universitat, també es desenvoluparà una tutoria setmanal grupal voluntària per als estudiants mitjançant videoconferència en l'hora prèviament especificat pel professor, o bé es considerarà a través del fòrum de discussió de l'aula virtual per a promoure el debat i/o solucionar dubtes que puguin sorgir en l'estudi i/o desenvolupament de les activitats i treballs/projectes a desenvolupar.

En el cas que resultés necessari modificar les condicions de desenvolupament de la matèria d'una modalitat híbrida a una modalitat totalment a distància en funció de les directrius de seguretat estipulades per les autoritats sanitàries davant una possible situació de regressió sanitària, s'utilitzarien idèntics recursos als destacats en el model híbrid per al desenvolupament i supervisió de les activitats no

presencials, encara que prioritant el desenvolupament de sessions síncrones amb l'estudiantat en l'horari especificat per a la presencialitat del grup (almenys una sessió setmanal).

4. Evaluació

Es mantenen els requisits i evidències d'avaluació considerades en la guia docent original, així com el pes relatiu de les mateixes en la qualificació final de la matèria. En la segona convocatòria les activitats d'aprenentatge preparatòries i d'aula continuen considerant-se no recuperables.

Només en el cas que resultara necessari modificar les condicions de desenvolupament de la prova d'examen en funció de les directrius de seguretat estipulades davant una situació de regressió sanitària, passant de la previsió inicial de realització presencial de la mateixa en el marc del model híbrid de desenvolupament de la matèria a una modalitat d'avaluació a distància, s'utilitzarien els recursos de l'Aula Virtual de la UV. Més específicament, la prova estaria disponible com a Tasca a l'aula virtual de la matèria en la data i hora estipulada per a la seu realització, havent de ser descarregada per l'estudiant en el seu ordinador personal, degudament emplenada i pujada de nou a l'aula virtual en el temps marcat per a la seu realització. En l'est últim cas, la prova integraria entre 4-6 preguntes obertes d'alt nivell (p.e., aplicació, anàlisi, comparació, integració, valoració, judici) relatives a casos/situacions/exemples sobre els coneixements i activitats d'aprenentatge desenvolupats en la matèria. En aquesta línia, en el cas que resultara imprescindible realitzar la prova d'examen de manera online, si algun estudiant no disposara dels mitjans per a establir les connexions pertinents i accedir a l'aula virtual, o bé si es produïra en el desenvolupament del mateix un error fefaent de connexió atribuïble a sobrecàrrega o caiguda de la xarxa/aula virtual, hauria de contactar amb el professorat per correu electrònic de manera immediata per a comunicar-li aquesta qüestió, reservant-se el professorat la possibilitat de realitzar la prova de manera oral amb posterioritat sempre després de comprovar els problemes de sobrecàrrega/caiguda de la xarxa/aula virtual en el període de realització de l'examen.

5. Bibliografia

Es manté la bibliografia considerada en la guia original. En el cas que per raons sanitàries resultara necessari desenvolupar la matèria totalment a distància, se substituiria per materials propis proporcionats pel professorat, anotacions i transparències amb informació complementària, així com per articles disponibles en obert o en les bases de dades que té subscrita la UV (requereix VPN)